OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeusyksikkö
LsN Heini Färkkilä

12.10.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristövahinkorahastosta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 183/2022 vp)

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ympäristövahinkorahastosta, joka olisi uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Rahastosta maksettaisiin korvaus ympäristön pilaantumisen torjunnasta ja pilaantuneen ympäristön ennallistamisesta aiheutuneista kustannuksista sekä aiheutuneesta vahingosta, kun korvausta ei saataisi perittyä varsinaiselta vastuutaholta esimerkiksi maksukyvyttömyyden vuoksi tai siksi, että vastuutahoa ei saataisi selvitettyä. Lisäksi rahastosta myönnettäisiin harkinnanvaraisia avustuksia pelastustoimen järjestämisestä vastaaville tahoille ympäristövahinkojen torjunnan hankintoihin.

Oikeusministeriö on antanut esityksestä sen valmisteluvaiheessa lausunnon, jossa esitetyt seikat on asianmukaisesti otettu huomioon jatkovalmistelussa.

Esitys on lähetetty myös eduskunnan perustuslakivaliokuntaan. Oikeusministeriön huomiot esityksestä ovat keskeisesti valtiosääntöoikeudellisia, ja ne tulevat käsitellyiksi aikanaan perustuslakivaliokunnassa ja sen antamassa lausunnossa, minkä vuoksi niitä ei tässä lausunnossa tarkemmin käsitellä.

Oikeusministeriö esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavan. Huomiot koskevat 1. lakiehdotusta, ellei toisin ole todettu.

Rahaston perustaminen ja tehtävät (PL 87 §)

Perustuslain 87 §:n mukaan lailla voidaan säätää valtion rahaston jättämisestä talousarvion ulkopuolelle, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää. Tällainen rahasto voidaan perustaa taikka rahastoa tai sen käyttötarkoitusta olennaisesti laajentaa vain lailla, jonka hyväksymistä on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Näitä edellytyksiä on tulkittava tiukan pidättyvästi (PeVM 10/1998 vp, s. 24). Esityksessä on esitetty asianmukaisia perusteluita valtion pysyvän tehtävän hoitamisen välttämättömyysarvioinnista. Perusteluissa on tehty selkoa rahaston tehtävän kiinteästä yhteydestä PL 20 §:ään ja 22 §:ään

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

sekä tunnistettu ehdotuksen kytkennät myös PL 15 §, 18 ja 17.3 §:ään. Oikeusministeriöllä ei ole huomioita esityksen PL 87 §:stä esitetystä kattavasta arviosta.

Rahaston hallitus, katselmuslautakunta, neuvottelukunta ja ulkopuoliset asiantuntijat

Rahastoa ja sen hallitusta, katselmuslautakuntaa, neuvottelukuntaa ja ulkopuolisia asiantuntijoita on esityksen säätämisjärjestysperusteluissa arvioitu PL 119 §:n 2 momentin sekä PL 124 §:n kannalta. Esityksen suhdetta mainittuihin perustuslain säännöksiin arvioitaneen tarkemmin perustuslakivaliokunnassa. Todettakoon, että rahastoja koskeva sääntelykäytäntö ei ole kovin yhtenäistä, ja rahastoja koskeva perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö keskittyy erityisesti PL 87 §:n arvioimiseen, ei rahaston tai rahaston päätöksentekoelimen valtiosääntöoikeudellisen luonteen arvioimiseen.

Rahasto ja sen hallitus

Rahaston hallituksen tehtäviin kuuluisi keskeisesti korvausten maksaminen ja valtionavustusten myöntäminen. Rahaston hallitus hoitaisi muut kuin ympäristöministeriölle kuuluvat valtionavustuslaissa säädetyt avustuksiin liittyvät tehtävät (23 §). Rahaston hallituksen tehtävät ja toimivaltuudet määriteltäisiin laintasoisin säännöksin. Esityksen jatkovalmistelussa hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksia on asianmukaisesti täsmennetty.

Perusteluissa (s. 152) todetaan, että ympäristövahinkorahaston hallitukselle säädettäviä tehtäviä on arvioitava perustuslain 124 §:n tarkoittamina julkisina hallintotehtävinä. Selvää on, että korvaus- ja avustushakemusten käsittely ja päätöksenteko on katsottava julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi, joka sisältää julkisen vallan käyttöä. Toinen kysymys on, onko rahaston hallitus PL 124 §:ssä tarkoitettu viranomaiskoneiston ulkopuolinen toimija. Perusteluissa on katsottu, että rahastot ja niiden toimielimet eivät ole perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia, ja perusteltu sekä arvioitu rahaston hallituksen tehtäviä sääntelyä perustuslain 124 §:n näkökulmasta.

Oikeuskirjallisuudessa valtionhallinnon sivuelinorganisaatioon on katsottu kuuluvaksi myös valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen hallinnosta ja päätöksenteosta vastaavat toimielimet. Varsinaisen rahaston viranomaisasemasta puolestaan on todettu, etteivät keskushallinnon viranomaisten alaisena toimivat budjetin ulkopuoliset rahastot muodosta erillisiä viranomaisia.[1] Edelleen oikeuskirjallisuudessa on myös katsottu, että rahastot eivät sellaisenaan muodosta julkisuuslain tarkoittamaa viranomaista, mutta sellainen voi olla rahaston hallinnosta ja päätöksenteosta vastaava toimielin.[2] Edellä todettu huomioiden rahaston hallituksen valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa ei siten vaikuttaisi olevan PL 124 §:ää koskevasta kysymyksestä, vaan pikemminkin PL 119 §:n 2 momenttia koskevasta tilanteesta.

Katselmuslautakunta

Lain 22 §:n mukaan rahaston hallitus voi asettaa katselmuslautakunnan yksittäistapauksessa määräajaksi selvittämään rahastosta maksettavien korvauksien ja torjuntakustannusten määrää

[1] ks. kootusti Keravuori-Rusanen, Marietta: Yksityinen julkisen vallan käyttäjänä – Valtiosääntöoikeudellinen tutkimus julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle. Helsinki 2008, s. 275, ja siinä viitatut Mäenpää, Olli: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet. Helsinki 2003, s. 61 ja Tuori, Kaarle: Valtionhallinnon sivuelinorganisaatiosta 2. Julkisoikeudellinen tutkimus komiteatyyppisten elinten asemasta Suomen valtio-organisaatiossa. Vammala 1983, s. 620-622.

[2] Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus, osio II.5, Alma Talent, päivittyvä hakuteos)

ja vahinkotapahtuman ympäristövaikutuksia. Vastaavan kaltainen säännös on öljynsuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004) sillä erotuksella että ko. lain katselmuslautakunnan asettaa Ely-keskus. Perusteluiden mukaan (s. 126) katselmuslautakunnan tehtävässä olisi kyse tosiasiallista julkisen vallan käyttöä sisältävästä julkisesta hallintotehtävästä, ilmeisesti sen vuoksi, koska lautakunnan näkemyksillä ja arvioinneilla olisi tosiasiallisesti suuri merkitys rahaston hallituksen päätöksenteossa.

Lautakunnan tekemä arvio ei kuitenkaan olisi hallitusta sitova, eikä lautakunnan tekemän selvitystyön ole esityksessä todettu poistavan varsinaisen päätöksentekijän eli rahaston hallituksen selvittämisvelvollisuutta (HL 31 §). Vaikuttaa siltä, että katselmuslautakunnan tehtävässä ei välttämättä olisi kyse julkisen vallan käytöstä.

Kysymys julkisen vallan käytöstä kiinnittyy arvioon siitä, onko katselmuslautakunta katsottava PL 119 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi toimijaksi vai onko se ajateltu viranomaiskoneistosta ulkopuoliseksi toimijaksi, jota koskevaa sääntelyä on arvioitava PL 119 §:n 2 momentin sijaan PL 124 §:n kannalta.

Esityksen perusteluissa (s. 147) on katsottu, että katselmuslautakunta olisi osa ympäristövahinkorahastoa. Toisaalta perusteluissa on myös katsottu, että katselmointilautakuntaa koskevaa sääntelyä on arvioitava perustuslain 124 §:n näkökulmasta (s. 153).

Mikäli tarkoituksena on säätää, että katselmuslautakunta on osa rahoituskeskusta (hallitusta), tulisi tämä ilmetä selkeämmin säännösperusteisesti. Tällöin, edellä rahoituskeskuksen hallituksesta todettu huomioiden, kyse on PL 119 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tilanteesta (valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä), ei PL 124 §:ssä tarkoitetusta kysymyksestä. (ks. esim. PeVL 50/2012 vp, PeVL 12/2004 vp).

Vaikka edellä kuvatusti katsottaisiin, että lautakunta ei käytä julkista valtaa, voidaan sen tosiasiallisen merkityksen vuoksi pitää perusteltuna siitä säätämistä, kuten lakiehdotuksessa on lähdetty (vrt. PeVL 41/2005 vp). Ehdotetun sääntelyn sinänsä voidaan katsoa olevan PL 119.2 §:n kanssa yhteensopiva em. tarkennuksen jälkeen. Perustuslakivaliokunta arvioinee tarkemmin lautakunnan valtiosääntöoikeudellista asemaa.

Neuvottelukuntaa koskevaa sääntelyä voidaan pitää asianmukaisena perustuslain 119 §:n 2 momentin näkökulmasta.

Lain 24 §:n 3 momentin mukaan rahaston hallitus voi ottaa tehtäviinsä liittyvän päätöksenteon tueksi yhden tai useamman pysyvän asiantuntijan. Perusteluiden mukaan pysyvien asiantuntijoiden tehtävässä olisi kyse tosiasiallista julkisen vallan käyttöä sisältävästä julkisesta hallintotehtävästä (s. 128). Perusteluissa kuvatun osalta vaikuttaa siltä, että tehtävä ei sisältäisi julkisen vallan käyttöä. Perusteluiden valossa jää epäselväksi, onko kyse ulkopuolisista asiantuntijoista (PL 124 §) vai rahastoon kuuluvista työsopimussuhteisista henkilöistä (kyse ei PL 124 §:n mukaisesti tehtävästä). Tällaisen kysymyksen valtiosääntöoikeudellinen arviointi kuuluu perustuslakivaliokunnalle ja on osin riippuvainen siitä, miten valtiosääntöoikeudellisesti rahoituskeskuksen hallituksen asema arvioidaan. Virkavastuusääntely on asianmukaisesti ulotettu myös asiantuntijoihin.

Korvaukset

Ehdotuksen mukainen vastuujärjestelmä olisi toissijainen, ja korvaus ympäristövahingosta sekä sen torjunta- ja ennallistamiskustannuksista maksettaisiin siitä vain siinä tapauksessa, että ensisijaista korvausvelvollista ei saada selvitetyksi tai korvausta ei saada täysimittaisesti perityksi siltä, joka muun lain nojalla on ensisijainen korvausvelvollinen. Se, mitä korvauksia toissijaisesta järjestelmästä korvattaisiin, määräytyisi ensisijaista korvausvastuuta koskevan lainsäädännön, esimerkiksi ympäristövahinkolain perusteella. Myös se, mikä taho on vahingosta ensisijaisessa vastuussa, määräytyisi vahingon aiheuttanutta toimintaa koskevan lainsäädännön ja oikeuskäytännön perusteella. Ehdotetulla ympäristövahinkorahastolla olisi oikeus saada maksamansa korvaukset takaisin ensisijaiselta korvausvelvolliselta. Perustuslain 80 §:stä johtuvista syistä korvattavista kustannuksista tulee olla laissa riittävän tarkat säännökset (PeVL 31/2004 vp). Ehdotetussa sääntelyssä yhdistetään nykyiset toissijaiset vastuujärjestelmät, mikä selkeyttää tilannetta ja tehostaa järjestelmän toimintaa. Nykyisten järjestelmien soveltamisalassa on käytännössä ilmennyt aukkoja, minkä vuoksi korvausten saamisessa on joissakin tapauksissa ollut ongelmia. Käytännössä on ilmennyt myös tapauksia, joissa tarvittaviin torjunta- ja ennallistamistoimenpiteisiin ryhtyminen on viivästynyt, koska on ollut epäselvyyttä siitä, mikä taho viime kädessä on vastuussa kustannuksista. Ehdotettu uudistus laajentaisi toissijaisen vastuujärjestelmän soveltamisalaa erityisesti nykyiseen ympäristövahinkovakuutukseen verrattuna, mikä on kannatettava uudistus. Järjestelmästä korvattaisiin myös nykyistä laajemmin viranomaisten toteuttamista välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneita kustannuksia, jolloin varmuus korvauksen saamisesta on omiaan nopeuttamaan toimenpiteisiin ryhtymistä.

Oikeusministeriön esittämät huomiot korvaussääntelystä on asianmukaisesti otettu huomioon esityksessä. Muutama yksityiskohtana todettakoon vielä seuraavaa:

Lain 18 §:n 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä korvauksen hakemusmenettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Oikeusministeriö korostaa, että 30 §:n mukaan hakemuksen käsittelyssä sovelletaan hallintolakia, minkä vuoksi valtioneuvoston asetuksella ei ole mahdollista poiketa hallintolain sääntelystä.

Lain 25 §:n 2 momentin mukaan rahaston hallitus voi pyytää tehtäviinsä liittyvän päätöksenteon tueksi lausunnon tarpeellisiksi katsomiltaan viranomaisilta ja muilta tahoilta. Säännös on hallintolaki huomioiden tarpeeton ja se olisi vastakkaispäätelmien ja tulkintaepäselvyyksien vuoksi asianmukaista poistaa.

Ympäristövahinkomaksu

Esityksessä tehtyyn arvioon ehdotetun ympäristövahinkomaksun oikeudellisesta luonteesta PL 81 §:n kannalta ei ole huomautettavaa. Maksua koskevissa säännöksissä vaikuttaa huomioidun asianmukaisestiveronluonteisille maksuille asetetut reunaehdot (mm. maksun suuruus, oikeusturva). Maksuvelvollisten piiri tulee olla tarpeeksi täsmällisesti lain tasolla säädetty. Sääntelyä on täsmennetty ja vaikuttaa siltä, että liitteiden ja 2 luvun muodostama kokonaisuus muutoin täyttää verolainsäädännöltä edellytetyn maksuvelvollisten piirin täsmällisyyden vaatimuksen. Jatkovalmistelussa on lisäksi huomioitu se, että maksuvelvolliset eivät kaikissa tilanteissa ole oikeushenkilöitä ja varmistuttu henkilötietojen käsittelyn asianmukaisuudesta.

Rangaistussäännökset

Ehdotetun 8 §:n nojalla ympäristövahinkomaksuvelvollisen toiminnanharjoittajan ”on ilmoitettava uuden ja muuttuneen toiminnan aloittamisesta maksunkantoviranomaiselle.” Lakiehdo-

tuksen 34 §:ssä säädettäisiin *ympäristövahinkorahastosta annetun lain rikkomisena* rangaistavaksi lain 8 §:ssä toiminnanharjoittajalle säädetyn ilmoitusvelvollisuuden rikkominen tahallaan tai jo huolimattomuudesta tehtynä. Esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan peruste rangaistavaksi säätämiselle on, että ”uuden tai muuttuneen toiminnan aloittamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti tarkoittaisi käytännössä sitä, ettei maksunkantoviranomainen saisi ympäristövahinkomaksun maksunkantoon vaikuttavaa tietoa”. Syyksiluettavuuden ulottamista huolimattomuuteen ei erikseen perustella.

Lain 35 § sisältäisi informatiivisen viittaussäännöksen niihin rikoslain säännöksiin, jotka voisivat yleisimmin tulla sovellettavaksi, kun ehdotetun lain säännöksiä rikotaan. Viitattuihin säännöksiin kuuluvat rikoslain 29 luvun 1-3 §:n veropetossäännökset. Esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan ”rikoslain 29 luvun 9 §:n mukaan verolla tarkoitetaan myös veroon rinnastettavaa julkista maksua, joten mainitut säännökset soveltuvat myös ympäristövahinkomaksuun.” Lisäksi perusteluissa todetaan, että ”toisaalta jo pelkästään mainittujen ilmoitusten laiminlyönti on säädetty rangaistavaksi ympäristönsuojelulain 225 §:ssä (ympäristönsuojelulain rikkominen) ja ympäristölupavelvollisuuden laiminlyönti on säädetty rangaistavaksi rikoslain 48 luvussa (ympäristörikokset).”

Rikoslain 29 luvun 1 §:n nojalla rangaistaan *veropetoksesta* sitä, ”joka 1) antamalla viranomaiselle verotusta varten väärän tiedon veron määräämiseen vaikuttavasta seikasta, 2) salaamalla verotusta varten annetussa ilmoituksessa veron määräämiseen vaikuttavan seikan, 3) veron välttämistarkoituksessa laiminlyömällä verotusta varten säädetyn velvollisuuden, jolla on merkitystä veron määräämiselle, tai 4) muuten petollisesti, aiheuttaa tai yrittää aiheuttaa veron määräämättä jättämisen tai sen määräämisen liian alhaiseksi taikka veron aiheettoman palauttamisen.” Rangaistusasteikoksi on säädetty sakkoa tai vankeutta enintään kaksi vuotta. Luvun 3 §:n nojalla rangaistaan *lievästä veropetoksesta* ”jos veropetos, huomioon ottaen tavoitellun taloudellisen hyödyn määrä tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen.” Lievästä veropetoksesta on säädetty rangaistukseksi sakkoa.

Oikeusministeriö toteaa, ettei sillä ole ollut erikseen lausuttavana esitysluonnoksesta versiota, joka on sisältänyt 1. lakiehdotuksen 34 §:ää vastaavan rangaistussäännöksen. Oikeusministeriö ei pidä selvänä, että tämä rangaistussäännös olisi perusteltua säätää. Oikeusministeriön käsityksen mukaan ehdotetun rangaistussäännöksen soveltamisalaan kuuluvat teot olisivat laajasti rangaistavia rikoslain 29 luvun 1-3 §:n veropetossäännösten nojalla. Selvimpänä erona olisi se, etteivät nämä rangaistussäännökset koske pelkästä tuottamuksesta (huolimattomuudesta) tehtyjä rikoksia toisin kuin ehdotettu 34 §. Selvää ei kuitenkaan ole, että moitittavuudeltaan rikosoikeudellisesti rangaistavana tekona olisi perusteltua pitää pelkkää toiminnanharjoittajan huolimattomuudesta aiheutunutta laiminlyöntiä tehdä uuden ja muuttuneen toiminnan aloittamisesta ilmoitus maksunkantoviranomaiselle. Kuten edellä on todettu, esityksessä ei ole arviota siitä, miksi rangaistavuus tulisi ulottaa jo tuottamuksesta tehtyihin tekoihin.

Lisäksi lainsäädännössä tulisi välttää päällekkäisiä rangaistussäännöksiä. Tältä osin olisi syytä ottaa huomioon viitattujen veropetossäännösten lisäksi myös edellä viitattu ympäristönsuojelulain 225 §:n ja rikoslain 48 luvun ympäristörikosten mahdollinen soveltuminen kyseessä olevan kaltaisiin tekoihin, mitä esityksen perusteluissakin pohditaan (s. 133).

Oikeusministeriö katsoo näin ollen, että perustellumpaa voisi olla säätää lakiehdotuksen 34 §:ssä kuvatusta teosta rikosoikeudellisen rangaistuksen sijaan korkeintaan hallinnollinen seuraamus tai rangaistusluonteinen seuraamusmaksu, mikäli arvioidaan, että hallinnollinen seuraamusmaksu on välttämätön, tehokas ja oikeasuhtainen seuraamus ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä. Tällaisen sääntelyn tulee täyttää lisäksi muut hallinnollisten seuraamusmaksujen

sääntelyperiaatteet. Esityksen perusteluissa todetaan, että aiemmassa esitysluonnoksessa ollut hallinnollisia seuraamuksia koskeva säännös (ympäristövahinkomaksun korottaminen laiminlyönnin seurauksena) on poistettu, mutta syytä seuraamuslajin muuttamiseksi rikosoikeudelliseksi rangaistukseksi ei tuoda esiin (s. 88).

Tiedonsaantioikeudet

Lain 33 §:n 2 momentin mukaan Ympäristövahinkorahaston hallituksella on oikeus maksutta saada ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä ne tiedot ja tiedoista muodostetut tietoaineistot, jotka ovat välttämättömiä sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Ehdotettu säännös ei mahdollista salassapidettävien tietojen saamista. Mikäli tälle on kuitenkin tarve, tulisi säännöksestä käydä ilmi salassapidon murtava vaikutus (*salassapitosäännösten estämättä).*

Lain 3 §:n 1 momentin mukaan ministeriöllä on oikeus saada rahastolta tarvitsemansa tiedot ja selvitykset. Mikäli tarkoituksena on säätää, että ministeriöllä on oikeus saada myös salassapidettäviä tietoja, tulisi tästä nimenomaisesti säätää vakiintunutta perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntöä noudattaen.

Virkavastuu ja hallinnon yleislait

Lakiehdotuksen 30 §:n 2 momentin mukaan hallituksen, katselmuslautakunnan ja pysyvän asiantuntijan on 22-25 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava momentissa listattuja hallinnon yleislakeja. Säännöksen viittaus ei kuitenkaan koskisi 31 ja 32 §:ssä tarkoitettua oikaisuvaatimusta ja sen käsittelyä. Säännös tulisi muotoilla yleisesti siten, että se koskee kaikkia laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä huomioiden edellä todettu, ja myöhemmin perustuslakivaliokunnan lausunnossaan tekemä arvio, hallituksen, katselmuslautakunnan ja asiantuntijan valtiosääntöoikeudellisesta asemasta. Viittaus sinänsä on tarpeellinen.

Muutoksenhaku

Oikeusministeriön lausunnossaan esittämät huomiot muutoksenhausta on pääasiassa otettu asianmukaisesti huomioon. Kuitenkin 31 § otsikon perusteella viittaa vain avustusta koskevaan päätökseen. Hieman epäselväksi jää, onko tarkoituksena, että ympäristöministeriön valtionavustuksiin liittyvistä päätöksistä haetaan muutosta valtionavustuslain mukaisesti. Sääntelyn selkeydestä näiltä osin tulisi varmistua. Muutoksenhakusäännöksiä voisi lisäksi selkeyttää se, että oikaisuvaatimusmenettelyä koskevat säännökset yhdistettäisiin yhdeksi pykäläksi (31 ja 32 §).

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Voimaantuloa koskevan 36 §:n 2 momentin viimeisen virkkeen mukaan ”Ennen kumoamisen voimaantuloa vireille tulleet hakemukset käsitellään ennen mainittua ajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.” Vireillä oleviin hakemuksiin sovellettava lainsäädäntö jää säännösehdotuksen perusteella epäselväksi. Esityksen mukaan lait on tarkoitus kumota kahdessa vaiheessa (1.1.2023 ja 1.1.2025), ja näin kirjoitettuna siirtymäsääntely koskee molempia tilanteita. Jos tarkoituksena on ollut, että lain/lainmuutoksen voimaantullessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan tuolloin voimassa olleita säännöksiä, ei siirtymäsäännöksessä voida viitata ennen mainittua ajankohtaa voimassa olleisiin säännöksiin.

Lakiehdotuksen 37 §:ssä säädettäisiin ennen lain voimaantuloa harjoitetusta toiminnasta johtuneiden vahinkojen ja torjunta- ja ennallistamiskustannusten korvaamisesta. Säännöksessä olisi asianmukaista selkeyden vuoksi syytä viitata nimenomaan toissijaiseen korvausvastuuseen.